

NOTAT

12. marts 2012
 J.nr. 3401/1001-4070
 Ref. LST

Tilskudsordning for industriel kraftvarme

Dette notat beskriver et forslag til at fremme energieffektiv industriel kraftvarme og derved samtidig kompensere erhvervet for NO_x-afgiften.

Fra 1. juli 2012 forhøjes NO_x-afgiften til 25 kr./kg NO_x. Hvis virksomhederne og husholdningerne fastholder samme NO_x-udledning og ikke ændrer adfærd, udgør NO_x-provenuet fra afgiftsforhøjelsen 680 mio. kr. (varig virkning), jf. tabel 1. Det forventes, at virksomhederne relativt hurtigt ændrer adfærd og dermed tilpasser sig gennem tiltag, som reducerer NO_x-udledningen. NO_x-provenuet reduceres derved til ca. 400 mio. kr. før tilbageløb og ca. 215 mio. kr. efter tilbageløb.

Tabel 1. Provenumæssige konsekvenser ved forhøjelse af afgift på NO_x

Mio. kr. (2012-priser)	2012 *	2013	2014	2015	Varig virkning
Umiddelbart merprovenu før adfærd	365 *	710	695	680	680
Provenu efter adfærd før tilbageløb	-	-	-	-	395
Provenu efter tilbageløb og efter adfærd	115 *	225	220	215	215

* Halvårseffekt, da afgiftsforhøjelsen først træder i kraft 1. juli 2012.

Note: Tilbageløb er afledte effekter på andre afgiftsprovenuer, fordi fjernvarme, el, brændsler mm. bliver dyrere, samt effekt på virksomheders skattebetaling pga. mindre skattemæssigt overskud.

Kilde: Lovforslaget til ændring af NO_x-afgift fremsat 21. november 2011, LFL 32 samt L 32.

Virksomhedernes og husholdningernes samlede belastning fra stigningen i NO_x-afgiften består dels af NO_x-afgiftsbetalingen og dels af de tilpasningsomkostninger, der er forbundet med at reducere NO_x-udledningen. Den samlede belastning opgøres til i alt 550 mio. kr. Dette består af en afgiftsbetaling på 395 mio. kr. årligt (før tilbageløb) og tilpasningsomkostninger på 155 mio. kr. årligt, jf. tabel 2.

Tabel 2. Fordeling af samlet belastning, dvs. afgiftsbetaling og tilpasningsomkostning

	Mio. kr.
Industrivirksomheder på land inkl. gartnerier	145
- Heraf industri og råstoffer i land	138
- Gartnerier	7
Husholdninger	185
Jordbrug ekskl. Gartnerier	15
Nordsøen	100
Ejere af elværker	40
Handel og service mv.	60
I alt	550

Note: Ved typisk brændselsforbrug 2012-2020

For industri, råstofproduktion (excl. off shore) samt væksthuse udgør den samlede belastning af virksomheder som følge af stigningen i NOx-afgiften ca. 145 mio. kr. årligt efter ændret adfærd. Denne belastning har en meget ujævn fordeling på virksomhederne.

Belastningen er således koncentreret på meget få virksomheder og brancher. Det betyder, at for langt hovedparten af virksomhederne spiller afgiften en meget lille rolle.

Meromkostningen for de mest belastede virksomheder er på i alt ca. 55 mio. kr. årligt. Dette er ikke inklusiv belastningen af cementindustrien på ca. 20 mio. kr. (inkl. bundfradrag).

Ud af den samlede ekstra belastning af industrien og gartnerierne på 145 mio. kr. bærer de 8 industrivirksomheder der måler og belastes mest, ekskl. cementindustri, 25-30 pct. Disse virksomheder har typisk hver omkring 400 ansatte og udgør således en mindre del af den samlede industri. Hertil kommer industrielle kraftvarmeværker hos andre, der svarer til ca. 10 pct. af belastningen.

Tilskudsmodel

Virksomheder med industriel kraftvarme er generelt den gruppe, der belastes forholdsvis hårdest af NOx-afgiften. Belastningen af virksomheder med industriel kraftvarme (efter adfærd og inkl. tilpasningsomkostninger) udgør ca. 39 mio. kr. årligt ud af de ca. 55 mio. kr., som de mest belastede virksomheder samlet set rammes af, jf. ovenstående. Ud af de otte mest belastede virksomheder udover cementindustri, der i dag måler NOx-afgiften, har seks virksomheder industriel kraftvarme. (De største udledere måler udledningerne). En støtteordning til industriel kraftvarme vil derfor være et effektivt instrument til meget præcist at kompensere de mest belastede virksomheder fra stigningen i NOx-afgiften.

Industriel kraftvarme er en energieffektiv produktionsform, når elektriciteten produceres i konkurrence med kraftværker, der alene fremstiller el, men mindre effektiv, når elektriciteten er i konkurrence med el fra vindmøller. Elproduktionen fra industrielle kraftvarmeanlæg udgjorde i 2010 knap 1.000 mio. kWh, men varierer alt efter udvikling i elpriser og gaspriser. Der er ca. 30 virksomheder plus ca. 40 gartnere med eget industrielt kraftvarmeanlæg. Hovedparten ejes af gartnere, men de største anlæg er i industrien.

Industriel kraftvarme, der oftest er baseret på naturgas, er under pres af, at prisen på el ikke er steget lige så kraftigt som prisen på naturgas. NOx-afgiften bidrager yderligere til forringelsen af økonomien, men den afgørende faktor er forskellen mellem el- og naturgasprisen. Der er normalt et vist driftsmæssigt overskud, men langtfra nok til at forrente og afskrive nye anlæg. Kapitaludgifterne udgør ca. 25 øre/kWh til nyanlæg og ca. det halve for hovedreparation af eksisterende anlæg.

De fleste anlæg er etableret omkring 1995 og står foran udskiftning eller hovedreparation i perioden frem til 2020. De dystre økonomiske udsigter bevirker, at der ikke er udsigt til, at de industrielle kraftvarmeanlæg vil blive erstattet af nye eller hovedrepareret. Et tilskud vil kunne fastholde en større industriel kraftvarmeproduktion end ellers.

Tilskuddet til industriel kraftvarme udgør ca. 30 mio. kr. årligt i perioden 2013-2020, dvs. i alt ca. 240 mio. kr. *jf. tabel 3*. Dette tilskud vil fuldt kompensere virksomhederne for deres merudgift i forbindelse med elfremstillingen som følge af stigningen i NOx-afgiften (før adfærd) i denne periode. Belastningen efter adfærd kan være betydelig lavere. Virksomhederne vil dog fortsat have merudgifter til NOx-afgiften på varmesiden, og derfor er tilskuddet ca. 9 mio. kr. mindre end belastningen.

Tilskuddet foreslås udformet som et produktionsuafhængigt grundbeløb, som neutraliserer meromkostningen ved NOx-afgiften. Grundbeløbet er baseret på et tilskud på 3 øre/kWh. Det nye tilskud vil blive reduceret ved høje elmarkedspriser med henblik på at hindre overkompensation og lette EU's statsstøtte godkendelse.

For de hårdest belastede virksomheder på land (ekskl. cementindustri) vil der være en resterende belastning på ca. 16 mio. kr. årligt udover det, der vedrører kraftvarme, som ikke kan opnå tilskud fra IKV-ordningen. Denne belastning knytter sig til meget få industrivirksomheder. Der er også en del gartnere, der ikke har IKV-anlæg, men de har typisk lave varmepriser som udgangspunkt, baseret på fjernvarme.

Tabel 3. Belastning og tilskud for de hårdest ramte industrivirksomheder (ekskl. cementindustri) og gartnere

	Belastning efter adfærd inkl. tilpasningsomkostninger	Tilskud industriel kraftvarme
	Mio. kr. per år	Mio. kr. per år i 2013-2020
Industrivirksomheder og gartnere med IKV	39	30
Industrivirksomheder (der i dag måler) udover det der vedrører kraftvarme (ekskl. cementindustri)	16	-
I alt	55	30

Hvem får tilskud?

Tilskud til industriel kraftvarme forventes at ville vil give en betydelig lempelse til en række af de mest belastede virksomheder af NOx-afgiftsstigningen, herunder gartnere med eget kraftvarmeanlæg.

Hvem får ikke tilskud?

Industrivirksomheder uden IKV får ikke mulighed for tilskud, men det er reelt ganske få virksomheder udover cementindustrien, hvor stigningen i NO_x-afgiften fylder nævneværdigt. Det drejer sig om en håndfuld virksomheder. Belastningen udgør for én af virksomhederne i størrelsesordenen 1,5 pct. af omsætningen, mens den for de øvrige er 0,1-0,3 pct.

Nordsøen vil ikke få nogen lempelse, da Nordsøen ikke har industriel kraftvarme. Tilsvarende gælder for cementindustrien.

Statsstøtte

Ordnningen vil skulle notificeres og godkendes af EU-Kommissionen efter statsstøttere reglerne.